

alszanak. Halkan nyílik az ajtó. Mosolygós arccal lép be valaki. Kerek szemüvegén át körültekint és elindul a kicsiny ágyak között. Suhanó lépéseire a pihegés finom ritmusokban válaszol. Amint elmegy az ágyak mellett, jobbra, balra áldást oszt. Az alvók nem is tudják. Tovább álmodják játékaikat, drukkjaikat... Évek multán a fiú nagygyá nő. Éles, kegyetlen küzdelmek között vergődik lelke. A gyötrelmes sötétségben egyszerre fény dereng előtte, a fény erősül, ragyogássá lesz, lüktetni kezd benne valami titkos jószág, háttároz és győz. A püspök nem tudja ezt, azóta már másutt jár, másutt osztja áldásait, de a jó Isten tudja, honnét indult ki ez a győzelmes jószág. Az áldás érvényesült. A láthatatlan püspök győzött.

* * *

A püspök él. Harminc éve árad ki belőle ez az Istenadta jószág. Elszakították Őt tőlünk, a „Zászlónk“-tól, az itteni magyar fiúktól durva, goromba kezek. Ő most is a miénk láthatatlanul. És ennek a láthatatlan püspöknek megcsókoljuk a kezét, a lábanyomát. Nyíljék ki szellemi szemetek és lássátok meg Őt. Csókoljuk bele hálán-

kat a szellemvilág kiterjedés nélküli mélységébe. Legyen minden csókunk apró kis láng, mely lebegve indul el ajkunkról, föl a magasba, messze keletre, hogy áttörje a rablott határvonal fegyveres őrségét, hogy tovább szálljon, hogy összegyülekezzen a sokezernyi kis láng a gyulafehérvári vár fölött és azután lassan, gyöngéden leereszkedjen a püspök házára, az ablakokra, ahonét felénk szokott nézni jószágos szemével, a kövek, amelyeken elüldögélve ránk gondol, a tető mindenegyes cserepére. Ég, lobog, sugárzik a sokezernyi láng, a magyar fiúk csókjának szellemi lángja. Az elszakított püspöki várban ma láthatatlan kivilágítás van. Hogyne! Hisz ma a magyar fiúk jubilálnak! Ezeket a csóklángokat el nem olthatják idegen kezek. Ezek a csóklángok fölkerelkednek, hatalmas lángoszloppá egyesülnek, tüzes, magyar imává: adja meg nekünk a jószágos Isten, hogy egyszer Gyulafehérvárott, otthon, a mi hazánkban, a mi Püspök Atyánkat ne láthatatlanul, hanem szemtől-szembe ünnepelhesük!

Fiúk, készüljünk erre a jubileumra!

Jandik József.

A BARLANGLIGETI KINCS.

Szén Marci nagyon jól érezte, hogy az évvége számára kínos meglepetést tartogat: természetrajzból nagyon rosszúl állt. Dombos tanár úrnál sehogysem tudott zöldre ágra vergődni, lévén Szén Marcinak igen nagy ellenszenve a természetrajz és annál nagyobb rokonszenve a futballozás irányában.

— Legalább egy hármás feleletted volna, haszontalan fickója — korholta június elején Dombos tanár úr! De így kénytelen leszek megbuktatni téged. Még egyszer fogsz felelni és ha akkor sem tudsz, én nem bánom: majd meglátod a következményeit!

Egyúttal pedig befejezte a felelettest a tanár úr s tovább magyarázott kedvenc témájáról, az őslénytanról. Ez ugyan nem tartozott szorosan a tananyaghoz, de minthogy Dombos tanár úr kedvvel művelte ezt a tudományt s ebben országszerte híres ember volt, legalább egy morzsáját nemes tudományának nem mulaszthatta el leadni a tudományra éhes lelkek előtt. Mert, hogy valaki az őslényt, azaz paleontológia iránt ne viseltessék nagy, sőt kiváló figyelemmel, azt Dombos tanár úr fel sem tételezte volna. Hiszen a paleontológia a tudományok királynéja — szokta volt mondani a tanár úr — s aki ezt nem ismeri, az nagyon szánnandó teremtmény a földön.

Szén Marci ilyen szánnandó teremtmény volt. Ezt a tudományfajtát ki nem állhatta, inkább otthon volt a KAC, MAC, a centercsatárok és sportcsillagok világában. Pedig, aki egy őskori vaddisznóagyarat is felmutathatott a természetrajz órán, az már igen nagy szorgalmi jegyet kapott s néha egy-egy veszedelmes csávából is kímászhatott.

Éppen azt fejtegette Dombos tanár úr, milyen pompás paleontológiai kincsek rejlenek a barlangligeti barlang mélyén, hol egykor ősemberek tanyáztak s azok ott számos barlangi medve csontját hagyták hátra, meg mindenféle kőszközköket. E korszakát az emberi műveltségnek paleolith, azaz csiszolatlan kőkorszaknak nevezzük.

Szén Marci figyelmét máskörű elfoglaltságai közepette csak ez a szó kapta meg: „paleontológiai kincsek“ a barlangligeti barlangban. Serényen működő

agya, mely minden kalandos dolog iránt, hála a könyvpiac nemzet- és ifjúságnévelő termékeinek, igen fogékony volt, rögtön végtelen messzeségbe kalandozott s már is hatalmas kalandot ígérő kincskutatáson törté a fejét.

— Az pompás lesz! Miért is kutasson csak Dombos tanár úr abban a barlangban? Ő is tud talán ott valami kincset felfedezni s ez nemcsak érdekes, de egyébként is hasznos kirándulás lesz.

Eppen nemrég fejezte be a „Kincses sziget“ című regény olvasását s ez olvasmánya különösen feltűztele a kincskeresésre. Természetszerűleg ő és társai — kedves cimboráit érte a társak alatt — sokkal nagyobb szakavatottsággal fogják átkutatni a barlangot, mint a rövidlátó tanár úr. Ők nem kímélnék időt, fáradságot és nadrágot, hogy olyan helyekre is ferközzenek, melyekre a tanár úr éppen testének meglehetősen kör- és térfogatánál fogva nem is gondolhat. Marci fejében Attilának és a rómaiaknak kincsei forogtak, akikről szintén olvasott és remélte, hogy ezen a tájon rendezték be az akkori időkhez képest a tűz- és betörésmentes pénzesszekrényeket.

Mindenesetre tízpercben összejött a haditanács, melyen Szén Marci indítványát melegen pártolta még Czinége Ferkó és Póráz Matyi, főhősünk legjobb barátai. Egyhangú határozatba ment, hogy a felderítő kirándulást holnapután megteszik, tekintettel arra, hogy közben már megbeszélte egyéb sürgős elfoglaltságok estek közbe. Hogy Dombos tanár úr holnap szintén kirándul a barlangba kutatni, az nem bántotta barátainkat, mivel ott ő már úgy sem talál semmit, ha eddig nem talált. Sokkal titokzatosabb helyeken kell kutatni, ahova ő nem tud beférni. Hisz nem voltak bolondok a fégiek sem, hogy könnyen feltalálható helyre tegyék az aranyt és gyémántot; olyan helyekre, melyekre Dombos tanár úr a maga 120 kilós testsúlyával is felkapaszkodhatik.

Nagy előkészületek folytak. Néhány kötelet szereztek be, ha esetleg le kell ereszkedni a mélységbe; ezenkívül kellő mennyiségű gyertya és gyufa is szükségesnek látszott, sőt Czinége egy villanylámpát is

ígért. A készüléthez tartoztak még a megfelelő darab vajjas kenyér, szalámi, kolbász és egyéb hüvelyes vetemények, melyek a gyomor kitartásbeli állapotának ébrentartását célozták.

Ily módon felszerelve, végre „felvirradt” az a nevezetes délutáni nap, melyen a kiváló társaság kellően felhangolt fütty- és énekszóval megindult a barlangliget felé s különböző kalandok után szerencsésen meg is érkeztek.

A kutatás első stádiumában természetesen az elemzés felé fordult figyelmük s miután az ebédet és uzsonnát egy szuszra eltüntették, a dolognak tudományosabb része következett. Az ezt megelőző haditanácsban Szén Marci azt indítványozta, hogy miután Dombos tanár úr kellőképpen átvizsgálta már a barlang talaját, erre nagyobb gondot nem kell fordítani, ellenben a magasabb lyukakat és a barlangból nyíló mélyedést kell alaposabb vizsgálat alá venni.

A tornagyakorlatokban edzett társaság egymás vállára kapaszkodva meglehetősen kutatást végzett az egyes mélyedésekben, de eredmény nélkül. Hátra volt azonban még egy alig derékvastagságú nyílás, mely a barlangból befelé vezetett.

Természetesnek találták, hogy itt Dombos tanár úr minden tudományossága mellett sem találhatott semmit, azon egyszerű oknál fogva, mert körfogatánál fogva oda be nem férhetett. Póráz Matyi derekára köteleket kötöttek s ő kezdte meg a vizsgálatot. Óvatosan haladt előre s miután a gyertya elég világosságot adott, csakhamar megállapította, hogy a második barlang nem nagy.

Nemsokára kijött, kezében egy pléhskatulyával.

— Ezüst, ezüst! — kiáltotta Czinege.

— Hátha arany! — duplázott rá Szén.

Mindenesetre tanácsot ültek s megállapították, hogy a tárgy egy őskori szardiniásdoboz. Ezzel a tudomány eddig ismeretlen dologról kapott felvilágosítást; hogy tudniillik őseink igen kedvelték a szardiniát.

— Ott többnek is kell lenni hasonló kincsekből, majd bemegyek! — szolt vállalkozó kedvvel Szén Marci.

Legott átvette a kötelet s pórázon tartva Horáz Matyi által, kezdett körülnézni az alvilági helyiségben. Kézi ásójával kezdte a földet turkálni s a kis helyiségnek majdnem egész földjét felástá. Nem talált egyebet néhány fognál és pár darab fekete éles kőnél, melyeket zsebrevágott s azután kijött.

— Rossz napunk van, semmiféle kincsnek nyoma sincs, gyerünk haza s felejtjük el ezt a bolond kirándulást! — indítványozta Szén Marci.

Az indítvány szavaira azonban kevés figyelem mutatkozott, mert ekkor már a két másik valami igen érdekes dolog felett tárgyalt.

— Add ide, hadd lássam! Nem igaz! Lehetetlen!

— De, csak nézd meg, valóban az!

— Mi van ott? — kiáltott Szén Marci — Hát nem figyeltek, mit mondtam: „Gyerünk haza!”

— Nézd csak Marci, mit találtunk! — kiáltotta Czinege.

Odamegy s kézbe fogja:

— Szent ég, hiszen a Dombos tanár úr notesza. Biztosan tegnap délután itt felejtette az újságjaival együtt, vagy kiesett a zsebéből.

Egy újság és a notesz volt a nevezetes zsákmány.

— Gyerünk ki! — tört ki a diadalordítás. — Nézzük meg a jegyeket! — ordították egyszerre.

Az indítvány elfogadtatott s kikotródtak a barlangból.

Nincs nagyobb élvezet, mint egy tanári noteszt végigvizsgálni; de nem a tanár, hanem a diák részére.

Végignézték az ismerősök jegyeit s vége-hossza nem volt a megjegyzéseknek. Mondanom sem kell, hogy egy kis szomorúság is vegyült az örömbé, mikor Szén Marci jegyei is előtündököltek. Nagyon egyhangú sorozata volt az a négyeseknek.

Vajjon egy-két hármast odairni ügyes kézzel a négyesek helyébe s azután a tanár úr zsebébe csempészni a noteszt, vagy egyszerűen a katedrára tenni, nem volna-e célirányos? Ilymódon a kirándulás megfelelő kárptöltést nyújtana a fáradságért.

— Megtaláltuk a kincset! — kiáltott Szén. — Egy-két hármast és kettest beírok s aztán odateszem holnap a katedrára a noteszt. Dombos tanár úr nem tudja, honnan került oda s amilyen szórakozott ember, évvégén a konferencián azt hiszi, hogy közben jól feleltém.

De ez csak amolyan kísértés volt, melyet mindjárt legyőzött Szén Marci, mondván:

— Nem teszem, csak tréfáltam. Holnap odaadjuk neki s nagyon fog örülni. Képzeltetek, milyen borzasztó, ha egy tanár az év végén elveszti a noteszt. Nem is tudna osztályozni.

Hazamentek szépen, magukkal vivén kincseiket: az „őskori” szardiniás dobozt, a fogakat és a kődarabokat.

Másnap természetrajz óra volt. A tanár úron látszott, hogy igen izgatott s valami nagyon bántja. Egyszerre csak kilépett Szén Marci a katedra elé.

A tanár úr mérgesen mondja:

— Nincs exkuzálás! Nem fogadok el semmi kifogást! Mars helyre!

— Tanár úr kérem...!

S már nyújtja is feléje a noteszt.

Láttatok volna azt az örömet Dombos tanár úr arcán; egész biztos, hogy őt kilót hízott ebben a percben.

— Szén Márton, te találd meg? Hol volt?

— A barlangban!

— És mit csináltál ott?

— Régiségtani kutatást végeztem! Tessék, ezeket is ott találtam: az őskori szardiniásdobozt, ezeket a fogakat és a köveket is.

Mosolygott a tanár úr, de amint meglátta a gyönyörű leleteket, az örömtől nem tudott hova lenni. Igen, csiszolatlan kőkori nyilhegyek és a barlangi medve fogai voltak. Az ősember hajigálta be oda, a modern ember pedig odahajította a szardiniásdobozt. Afféle lomtár volt az az üreg akkor is, mint most a kirándulóknak.

— Gyönyörű, gyönyörű, remek! — mondotta Dombos tanár úr s erre egy óriási egyest írt be Marcinak szorgalmi jegy gyanánt.

Marci teljes önérettel ment helyére s valóságos természettudósnak érezte magát. Még két hét volt hátra s ezalatt óriási erővel tanult, ahogy egy természet-tudóshoz illik is. Egy felfedező nem bukhatik el a szaktárgyából.

Nem is bukott el, mert a szorgalmi jegy először is óriási akadályt gördített volna a bukás elé, másrészt pedig tudott is. Olyan gyönyörű elégséget kapott, hogy két hétig folyton azt nézegette az értesítőjében.

Kovács István

A Zászlónk pályaválasztási kongresszusa. Érettségi után megszületik az első igazi férfigond: „Mire vagyok a legalkalmasabb, milyen pályát válasszak?” A „Zászlónk” megszólaltatja szakembereit, hogy megtudhassátok, mik az előfeltételek és lehetőségek az egyes pályákon.

Frey Ottó dr. a jogászok sorsáról, Böhm Woldemár a műegyetemi szakokról, Müller Ferenc dr. az orvosi-, Schrantz Endre dr. a közgazdasági-, Ujhelyi Sándor dr. a bölcsész-természettudományi-pályákról fognak június 17-én, pénteken d. u. 6 órakor rövid előadást tartani. (VII., Damjanich-u. 50.) Ugyanakkor a gazdasági akadémiákról, kertészeti-, állatorvosi-, katonai-, erdész és bányász pályákról közvetlenül lehet felvilágosítást kérni az ott jelenlevő tanácsadóktól. A szabad pályákról 18-án szombaton d. u. 6 órakor Dr. Fodor Jenő, Kreutzer Ágoston, Nemoda Sándor, Fennesz László, Lammel Károly tognak beszélni.